

בבא קמא כ

מעשה: ההוא ברחא דחזא ליפתא אפומא דדנא, סריך סליק, אכלה לליפתא ותבריה לדנא, חייביה רבא אליפתא ואדנא נזק שלם; מאי טעמא? כיון דאורחיה למיכל ליפתא, אורחיה נמי לסרוכי ולמסלק.

הוראה: אמר אילפא: בהמה ברשות הרבים, ופשטה צוארה ואכלה מעל גבי חברתה - חייבת; מאי טעמא? גבי חברתה כחצר הניזק דמי.

חיזוק לדבריו: לימא מסייע ליה: **היתה קופתו מופשלת לאחוריו, ופשטה צוארה ואכלה ממנו - חייבת;**

דחיית החיזוק: כדאמר רבא: בקופצת, הכא נמי בקופצת.

שאלה: והיכא איתמר דרבא?

תשובה: אהא דאמר רבי אושעיא: בהמה ברשות הרבים,

• הלכה ואכלה - פטורה,

• עמדה ואכלה - חייבת;

מאי שנא הלכה? דאורחיה הוא, עמדה נמי אורחיה הוא! אמר רבא: בקופצת.

שאלה: בעי ר' זירא: מתגלגל, מהו?

שאיזה מקרה מדובר: היכי דמי? כגון דקיימא עמיר ברשות היחיד וקא מתגלגל ואתי מרשות

היחיד לרה"ר, מאי?

תשובה לשאלה הראשונה: ת"ש, דתני רבי חייא:

משוי מקצתו בפנים ומקצתו בחוץ

אכלה בחוץ - פטורה	אכלה בפנים - חייבת	
גלגל בפנים לבחוץ	גלגל מבחוץ לבפנים	הבנה ראשונה - מתגלגל ואתי - בתר אכילה
על מה שבחוץ (אפילו אם גלגל בפנים) - פטורה	אכלה על מה שבפנים (אפילו אם גלגל לחוץ) - חייבת	הבנה שנייה - בתר נטילה
אם אכל בחוץ כאילו אכל הכל בחוץ	אם אכל בפנים כאילו אכל הכל בפנים	הבנה שלישית - בפתיחה דאספסתא - שראשו אחד בפנים וראשו אחד בחוץ

ציטוט מהמשנה:

1. הבהמה מועדת לאכול פירות וירקות. - **שן**

2. אכלה כסות או כלים - משלם חצי נזק. - **קרן**

3. במה דברים אמורים - ברשות הניזק, אבל ברשות הרבים - פטור.

שאלה על המשפט השלישי: אהיאי?

שמואל	רב	
שן בלבד	שן וקרן	אבל ברשות הרבים פטור
	כל המשנה ובא אחר ושינה בו - פטור	מאי טעמא
ר' יוחנן	ריש לקיש	תיאום עם דעות ריש לקיש ור' יוחנן
שאלה: לימא רבי יוחנן לית ליה דריש לקיש אפילו בשתי פרות! תשובה: לא, לעולם אית ליה, כסות עבדי אינשי דמנחי גלימי ומתפחי, אבל בהמה לאו אורחה.	ואזדא ריש לקיש לטעמיה, דאמר ריש לקיש: שתי פרות ברשות הרבים, אחת רבוצה ואחת מהלכת, בעטה מהלכת ברבוצה - פטורה, רבוצה במהלכת - חייבת.	דיון בדעותיהם

ואם נהנית משלמת מה שנהנית.

שאלה: וכמה?

רבא	רבה	
דמי שעורים בזול	דמי עמיר	וכמה?
אם נהנית - משלמת מה שנהנית, כיצד? אכלה קב או קביים, אין אומרים תשלם דמיהן, אלא אומדין כמה אדם רוצה להאכיל לבהמתו דבר הראוי לה אף על פי שאינו רגיל, לפיכך אכלה חטין או דבר הרע לה - פטורה.	רבי שמעון בן יוחי אמר: אין משלמת אלא דמי עמיר בלבד	ברייתא לחזק

שאלה: א"ל רב חסדא לרמי בר חמא: הדר בחצר חבירו שלא מדעתו, צריך להעלות לו שכר או אין צריך?

באיזה מקרה מדובר: היכי דמי?

- אילימא בחצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר, זה לא נהנה וזה לא חסר!
- אלא בחצר דקיימא לאגרא וגברא דעביד למיגר, זה נהנה וזה חסר!
- לא צריכא, בחצר דלא קיימא לאגרא וגברא דעביד למיגר, מאי?
 - מצי אמר ליה מאי חסרתיד,
 - או דלמא מצי אמר הא איתתנית?

תשובה 1: א"ל: מתניתין היא.

שאלת בירור: הי מתניתין?

תשובה: א"ל: **אם נהנית - משלמת מה שנהנית.**

תגובת רבא לשאלתו: אמר רבא: כמה לא חלי ולא מרגיש גברא דמריה סייעיה!
דאע"ג דלא דמי למתניתין קבלה מיניה, האי זה נהנה וזה חסר, והאי זה נהנה וזה לא חסר הוא.

השאלה - הדר בחצר חבירו שלא מדעתו, צריך להעלות לו שכר או אין צריך?	משנה - אם נהנית - משלמת מה שנהנית	
נהנה	נהנה	הבהמה שאכלה/הדר בחצר חבירו
לא חסר	חסר	בעל האוכל/ בעל החצר

הסבר דברי רמי בר חמא לאור תגובת רבא: ורמי בר חמא? סתם פירות ברשות הרבים אפקורי מפקר להו.

הדר בחצר חבירו שלא מדעתו, צריך להעלות לו שכר או אין צריך?

מקור	חייב/פטור?	דחייה
תשובה 1	חייב	האי זה נהנה וזה חסר!
תשובה 2	חייב	שאני התם, דאמר ליה: את גרמת לי הקיפא יתירא
תשובה 3	פטור	שאני התם, דאמר ליה: לדידי סגי לי בנטירא בר זוזא
תשובה 4	פטור	שאני התם, דביתא לעלייה משתעבד
תשובה 5	חייב	שאני התם, משום שחרוריתא דאשייתא

רבי אבהו אמר רבי יוחנן:	רבי אבהו אמר רבי יוחנן:
אינו צריך להעלות לו שכר	צריך להעלות לו שכר

דחיית דברי ר' אבהו בשם ר' יוחנן: אמר רב פפא: האי דרבי אבהו לאו בפירוש אתמר אלא מכללא אתמר, **דתנן: נטל אבן או קורה של הקדש - הרי זה לא מעל, נתנה לחבירו - הוא מעל וחבירו לא מעל, בנאה לתוך ביתו - הרי זה לא מעל עד שידור תחתיה שוה פרוטה, ואמר שמואל: והוא שהניחה על פי ארובה;**
ויתב רבי אבהו קמיה דר' יוחנן וקאמר משמיה דשמואל, "זאת אומרת: הדר בחצר חבירו שלא מדעתו - צריך להעלות לו שכר, **ושתק ליה** (ר' יוחנן),
איהו (ר' אבהו) **סבר:** מדשתיק מודה ליה, **ולא היא**, אשגוחי לא אשגח ביה; **כדרבה**, דאמר רבה: הקדש שלא מדעת כהדיוט מדעת דמי.